KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1864/2005

2005 m. lapkričio 15 d.

iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1725/2003, priimantį tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002, dėl 1 tarptautinio finansinės atskaitomybės standarto ir 32 ir 39 tarptautinių apskaitos standartų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo ([1]), ypač į jo 3 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) 2003 m. rugsėjo 29 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1725/2003, priimančiu tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 ([2]) buvo priimti visi tarptautiniai standartai ir aiškinimai, galioję 2002 m. rugsėjo 14 d., išskyrus 32, 39 TAS ir susijusius aiškinimus. 32 ir 39 TAS atvejais pakeitimų lygis buvo laikomas labai svarbiu, todėl atrodė netinkama tuo metu priimti šių standartų galiojusias versijas.

(2) 2003 m. gruodžio 17 d. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) paskelbė persvarstytą 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“, įgyvendindama TASV iniciatyvą, kuria siekiama laiku patobulinti penkiolika standartų, kad juos galėtų naudoti bendrovės, 2005 m. pirmą kartą pradėsiančios taikyti TAS. Šia peržiūra siekta tobulinti esamų TAS kokybę ir nuoseklumą.

(3) 2003 m. gruodžio mėn. persvarstytame 39 TAS numatyta pasirinkimo galimybė, kuri leidžia ūkio subjektams pirminio pripažinimo metu neatšaukiamai nurodyti bet kurį finansinį turtą ar finansinius įsipareigojimus, kurie būtų vertinami tikrąja verte, pelną ir nuostolį pripažįstant pelno (nuostolio) ataskaitoje (toliau – visiška tikrosios vertės pasirinkimo galimybė). Tačiau Europos centrinis bankas, veiklos rizikos priežiūros institucijos, atstovaujamos Bazelio komitete, ir vertybinių popierių reguliavimo institucijos išreiškė susirūpinimą, jog gali būti netinkamai pasinaudota tikrosios vertės pasirinkimo galimybe, ypač vertinant finansines priemones, susijusias su bendrovių įsipareigojimais.

(4) TASV pripažino šį susirūpinimą ir 2004 m. balandžio 21 d. pateikė parengiamąjį projektą, kuriame siūlo 39 TAS pataisą dėl tikrosios vertės pasirinkimo galimybės apribojimo.

(5) 2004 m. lapkričio 19 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2086/2004, iš dalies keičiančiu Reglamento (EB) Nr. 1725/2003, priimančio tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002, nuostatas dėl 39 TAS įtraukimo ([3]). Komisija patvirtino 39 TAS, išskyrus tam tikras nuostatas, susijusias su visiška tikrosios vertės pasirinkimo galimybe ir apsidraudimo apskaita, kad kai reikės taikyti šį standartą 2005 m., būtų parengtos esminės finansinių priemonių apskaitos gairės. Komisija šią išimtį laiko išskirtine ir laikina, kol tolesnėmis konsultacijomis ir diskusijomis bus išspręsti likusieji klausimai.

(6) Atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 21 d. paskelbtą parengiamąjį projektą ir tolesnes diskusijas, ypač su ECB ir Bazelio komitetu, taip pat į 2005 m. kovo mėn. vykusius apskrito stalo pasitarimus su suinteresuotomis šalimis, 2005 m. birželio 16 d. TASV paskelbė „Pataisos, taikomos 39 TAS. „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“. Tikrosios vertės pasirinkimo galimybė“.

(7) Persvarstytas 39 TAS „Tikrosios vertės pasirinkimo galimybė“ taikomas tik tose situacijose, kur reikalinga reikšminga informacija, nes taikant šį persvarstytą standartą panaikinamas arba gerokai sumažinamas vertinimo ar pripažinimo nenuoseklumas (toliau – apskaitinis neatitikimas), arba kai finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų grupė arba abu yra valdomi atsižvelgiant į dokumentais pagrįstą rizikos valdymo arba investavimo strategiją. Be to, persvarstytas standartas „Tikrosios vertės pasirinkimo galimybė“ leidžia sudaryti visą mišrų sandorį, apimantį vieną ar daugiau įterptinių išvestinių priemonių, kurios tam tikromis aplinkybėmis bus nurodytos kaip finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas, vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiant į pelno (nuostolio) ataskaitą. Todėl persvarstytasis standartas „Tikrosios vertės pasirinkimo galimybė“ gali būti taikomas tik tais atvejais, kai reikia laikytis tam tikrų principų ar aplinkybių. Galiausiai šios pasirinkimo galimybės taikymą reikia pagrįsti atitinkamu atskleidimu.

([1]) OL L 243, 2002 9 11, p. 1.
([2]) OL L 261, 2003 10 13, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 211/2005 (OL L 41, 2005 2 11, p. 1).
([3]) OL L 363, 2004 12 9, p. 1.

(8) Todėl reikėtų įterpti nuostatas, susijusias su pasirinkimu finansinius įsipareigojimus vertinti tikrąja verte, kurios buvo neįtrauktos pagal Reglamentą (EB) Nr. 2086/2004. Be to, finansinio turto vertinimas tikrąja verte, kaip patvirtinta Reglamente (EB) Nr. 2086/2004, turėtų taip pat būti pagrįstas principais.

(9) TASV pripažįsta, kad vykdant apdairią priežiūrą, persvarstytasis standartas veiklos rizikos priežiūros institucijoms netrukdo vertinti reguliuojamos finansų įstaigos tikrosios vertės nustatymo praktikos tikslumo ir esminių rizikos valdymo strategijų, politikos ir praktikos tvirtumo bei imtis deramų veiksmų. Be to, TASV sutinka, kad tam tikras atskleidimas padėtų apdairioms priežiūros institucijoms įvertinti kapitalo poreikius. Tai ypač aktualu pripažįstant pelną, atsiradusį pablogėjus kredito būklei, o tokia situacija turėtų būti toliau tiriama siekiant tobulinti 39 TAS. Todėl Komisija stebės „Pataisos, taikomos 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“. Tikrosios vertės pasirinkimo galimybė“ poveikį ateityje ir tirs jo taikymą pagal Priežiūrą, aprašytą Reglamento (EB) Nr. 1606/2002 10 straipsnyje.

(10) Priėmus 39 TAS pataisas, kad būtų užtikrintas nuoseklumas tarp atskirų tarptautinių apskaitos standartų, atitinkamai pakeičiamas 1 tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas (TFAS) ir 32 TAS.

(11) Atsižvelgiant į naujais principais pagrįstą tikrosios vertės pasirinkimo galimybę ir poreikį, kad pirmą kartą standartus taikantys ūkio subjektai pateiktų prasmingesnį finansinės atskaitomybės pradinį variantą ir lyginamąją informaciją, tikslinga numatyti ankstesnį šio reglamento taikymą, pradedant 2005 m. sausio 1 d.

(12) Konsultacijos su šios srities ekspertais parodė, jog „Pataisos, taikomos 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“. Tikrosios vertės pasirinkimo galimybė“ atitinka Reglamento (EB) Nr. 1606/2002 3 straipsnyje nurodytus techninius priėmimo kriterijus, ypač reikalavimą prisidėti prie Europos visuomenės gerovės.

(13) Todėl Reglamentą (EB) Nr. 1725/2003 reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti.

(14) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Apskaitos reguliavimo komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1725/2003 priedas iš dalies keičiamas taip:

1) 39 tarptautinis apskaitos standartas (TAS) iš dalies keičiamas, kaip išdėstyta šio reglamento priedo A punkte.

2) 39 TAS papildomas šiuo tekstu „Tarptautinis apskaitos standartas (TAS) “Pataisos, taikomos 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“. Tikrosios vertės pasirinkimo galimybė, kaip išdėstyta šio reglamento priedo B punkte;

3) 1 tarptautinės finansinės atskaitomybės standartas (TFAS) ir 32 TAS iš dalies keičiami, kaip išdėstyta šio reglamento priedo B punkte.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Reglamentas taikomas nuo 2005 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2005 m. lapkričio 15 d.

Komisijos vardu

Charlie McCREEVY

Komisijos narys

PRIEDAS

A. 39 tarptautinis apskaitos standartas „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ iš dalies keičiamas taip:

a) 35 dalyje įterpiamas šis tekstas:

„Jeigu perduotasis turtas vertinamas amortizuota savikaina, šiame standarte numatyta pasirinkimo teisė finansinį įsipareigojimą pelno (nuostolio) ataskaitoje pateikti tikrąja verte netaikoma susijusiam įsipareigojimui.“;

b) A priedėlio „Patarimai dėl taikymo“ AG31 tekstas pakeičiamas taip:

„Mišrios priemonės pavyzdžiu gali būti finansinė priemonė, duodanti jos turėtojui teisę parduoti ją atgal išleidėjui mainais į grynųjų pinigų sumą arba kitą finansinį turtą, kintantį dėl nuosavybės arba prekių indekso, galinčio augti arba mažėti, pokyčių („padengiamoji priemonė“). Jeigu išleidėjas pirminio pripažinimo metu neįvardija padengiamosios priemonės finansiniu įsipareigojimu, vertinamu tikrąja verte per pelną arba nuostolį, tuomet įterptąją išvestinę priemonę (t. y. indeksuotą pagrindinį mokėjimą) reikalaujama atskirti pagal 11 paragrafą, nes pagrindinė sutartis yra skolos priemonė pagal AG27 paragrafą, o indeksuotas pagrindinis mokėjimas nėra glaudžiai susijęs su pagrindine skolos priemone pagal AG30 paragrafo a) punktą. Kadangi pagrindinis mokėjimas gali augti arba mažėti, įterptoji išvestinė priemonė yra nepasirenkamoji išvestinė priemonė, kurios vertė indeksuojama remiantis pagrindiniu kintamuoju.“;

B. 39 TAS pridedamas šis tekstas:

TARPTAUTINIAI APSKAITOS STANDARTAI

TAS Nr.	Pavadinimas
39 TAS	„Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“, įskaitant nuostatas, susijusias su tikrosios vertės pasirinkimo galimybe

Galima platinti tik Europos ekonominėje erdvėje. Visos teisės už Europos ekonominės erdvės ribų yra saugomos, išskyrus teises dauginti asmeniniu ar kitokiu sąžiningu tikslu. Išsamesnė informacija pateikta Tarptautinių apskaitos standartų valdybos tinklalapyje www.iasb.org.uk

PATAISOS, TAIKOMOS 39-AJAM TARPTAUTINIAM APSKAITOS STANDARTUI

Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas

TIKROSIOS VERTĖS PASIRINKIMAS

Šiame dokumente pateikiamos 39 TAS *Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas* (39 TAS) pataisos. Pataisos yra susijusios su pasiūlymais, pateiktais 39 TAS siūlomų pataisų parengiamajame projekte – *Tikrosios vertės pasirinkimas*, išleistame 2004 m. balandžio mėn.

Ūkio subjektai turi laikytis šiame dokumente pateiktų pataisų metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2006 m. sausio 1 d. ir vėliau.

9 paragrafe pateikiamo finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų, pripažįstamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą, apibrėžimo b) dalis keičiama taip:

APIBRĖŽIMAI

9. ***…***

Keturių finansinių priemonių kategorijų apibrėžimai

Finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas pripažįstamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, ***yra finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas, atitinkantis bent vieną iš žemiau nurodytų sąlygų.***

a) …

b) Tokio finansinio turto arba finansinio įsipareigojimo pirminio pripažinimo metu ūkio subjektas nusprendžia jo tikrosios vertės pokyčius pateikti pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ūkio subjektas gali naudoti tokį sprendimą tik tada, jei tai leistina pagal 11A paragrafą, arba, kai dėl to gaunama tikslesnė informacija dėl vienos iš šių priežasčių:

i) pašalinamas ar žymiai sumažinamas vertinimo ar pripažinimo neatitikimas (kartais dar vadinamas „apskaitiniu neatitikimu“), galintis atsirasti dėl to, kad vertinant turtą ar įsipareigojimus ar pripažįstant iš jų atsirandantį pelną ar nuostolį taikomi skirtingi būdai;

ii) finansinio turto, finansinių įsipareigojimų grupė (kartu arba atskirai) yra valdoma ir to rezultatai yra vertinami remiantis tikrąja verte, atsižvelgiant į dokumentais pagrįstą rizikos valdymo ar investavimo strategiją; tuo remiantis informacija apie grupę pateikiama pagrindiniams ūkio subjekto vidaus vadovaujantiems darbuotojams (kaip nurodyta 24 TAS Susijusių šalių atskleidimas (persvarstytame 2003 m.)), pavyzdžiui, ūkio subjekto direktorių valdybai ir pagrindiniam vykdančiajam direktoriui.

32 TAS 66, 94 ir AG40 paragrafuose reikalaujama, kad ūkio subjektas atskleistų informaciją apie finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus, kurių tikrosios vertės pasikeitimą yra nusprendęs pateikti pelno (nuostolių) ataskaitoje, įskaitant tai, kaip šios sąlygos buvo atitiktos. Atskleidžiant informaciją apie tokias priemones, kurios atitinka aukščiau pateikto (ii) punkto sąlygas, išsamiai aprašoma tai, kaip tikrosios vertės pasikeitimo pateikimas pelno (nuostolių) ataskaitoje atitinka ūkio subjekto dokumentais pagrįstą rizikos valdymo ar investavimo strategiją.

Dėl investicijų į nuosavybės priemones, kurių kotiruota rinkos kaina aktyviojoje rinkoje nenustatyta ir kurių tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti (žr. 46(c) paragrafą ir A priedėlio AG80 ir AG81 paragrafus), negalima nuspręsti pripažinti jas tikrąja verte, jų tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad 48, 48A, 49 paragrafai ir A priedėlio AG69–AG82 paragrafai, kuriuose aprašomi finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo tikrosios vertės pateikimo vertinimo reikalavimai, taikomi vienodai visiems straipsniams, kurie vertinami tikrąja verte, tiek nusprendus tikrosios vertės pasikeitimą pateikti pelno (nuostolių) ataskaitoje, tiek kitais metodais, arba tiems straipsniams, kurių tikroji vertė yra atskleista.

Įterpiamas 11A paragrafas:

ĮTERPTOSIOS IŠVESTINĖS PRIEMONĖS

11A. Nepaisant 11 paragrafo sąlygų, jei sutartyje yra viena ar kelios įterptosios išvestinės priemonės, ūkio subjektas visą mišrios (sudėtinės) priemonės sutartį gali nuspręsti registruoti kaip finansinį turtą ar finansinį įsipareigojimą tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, nebent:

a) įterptoji išvestinė priemonė (-ės) nereikšmingai keičia pinigų srautus, kas kitais atvejais būtų reikalaujama pagal sutartį;

b) neatlikus analizės ar atlikus nedidelę analizę yra aišku, kad pirmą kartą vertinant panašią mišrią (sudėtinę) priemonę draudžiama atskirti įterptines išvestines priemones pvz., išankstinio mokėjimo pasirinkimą, leidžiantį savininkui iš anksto apmokėti paskolą apytiksle amortizuota savikaina, nes jis yra paskolos sutarties dalis.

Toliau pateikiamos 12 ir 13 paragrafų pataisos.

12. Jeigu pagal šį Standartą reikalaujama, kad ūkio subjektas atskirtų įterptąją išvestinę priemonę nuo pagrindinės sutarties, tačiau jis negali atskirai įvertinti įterptosios išvestinės priemonės nei įsigijimo metu, nei vėlesnės finansinės atskaitomybės dieną, tuomet jis turi nuspręsti visą mišrią (sudėtinę) sutartį pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje.

13. Jeigu ūkio subjektas negali patikimai nustatyti įterptosios išvestinės priemonės tikrosios vertės, remdamasis šios priemonės nuostatomis ir sąlygomis (pvz., jeigu įterptoji išvestinė priemonė sudaryta nekotiruotos nuosavybės priemonės pagrindu), tuomet įterptosios išvestinės priemonės tikroji vertė yra skirtumas tarp mišriosios (sudėtinės) priemonės tikrosios vertės ir pagrindinės sutarties tikrosios vertės – jeigu šias vertes galima nustatyti remiantis šio Standarto nuostatomis. Jeigu ūkio subjektas negali nustatyti įterptosios išvestinės priemonės tikrosios vertės tokiu metodu, tuomet taikomas 12 paragrafas, o mišriąją (sudėtinę) priemonę nusprendžiama pripažinti tikrąja verte, kai tikrosios vertės pasikeitimas pateikiamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

48A paragrafas įterpiamas šitaip:

VERTINIMAS TIKRĄJA VERTE

48A. Geriausias tikrosios vertės įrodymas yra aktyvioje rinkoje kotiruota kaina. Jeigu finansinei priemonei nėra aktyviosios rinkos, ūkio subjektas tikrąją vertę nustato naudodamas vertinimo metodiką. Vertinimo metodikos tikslas – nustatyti, kokia būtų sandorio kaina tikrosios vertės nustatymo dieną, kai sudaromas sandoris tarp nesusijusių šalių esant įprastoms verslo aplinkybėmis. Vertinimo metodika apima naujausius sandorius (jeigu įmanoma) tarp nusimanančių ir nesusijusių šalių, nuorodą į kitos, iš esmės panašios, priemonės dabartinę tikrąją vertę, diskontuotų pinigų srautų analizę ir pasirinkimo sandorių įkainojimo modelius. Jeigu egzistuoja vertinimo metodika, kurią rinkos dalyviai įprastai naudoja priemonei įkainoti, ir yra įrodyta, kad pagal šią metodiką gaunami patikimi kainų iš realių rinkos sandorių įvertinimai, tuomet ūkio subjektas naudojasi šia metodika. Tokia pasirinkta vertinimo metodika daugiausiai pagrįsta rinkos duomenimis ir kiek galima mažiau pasikliauja konkrečiam ūkio subjektui būdingais duomenimis. Metodika apima visus veiksnius, į kuriuos rinkos dalyviai atsižvelgtų nustatydami kainą, ir yra suderinta su priimtina finansinių priemonių įkainojimo ekonomine metodologija. Ūkio subjektas periodiškai tikrina vertinimo metodiką ir įvertina jos patikimumą naudodamas kainas iš bet kokių stebimų dabartinių rinkos sandorių su tokiomis pačiomis priemonėmis (t. y. priemonėmis, nesiskiriančiomis savo sudėtimi ar struktūra) arba kainas, pagrįstas bet kokiais stebimos rinkos duomenimis.

ĮSIGALIOJIMO DATA IR PEREINAMOSIOS NUOSTATOS

105 paragrafo pataisa ir pridedami 105A–105D paragrafai pateikiami toliau.

…

105. Kai Standartas taikomas pirmąjį kartą, ūkio subjektui leidžiama nuspręsti anksčiau pripažintą finansinį turtą parodyti kaip pardavimui skirtą turtą. Bet kokio tokio finansinio turto visus sukauptus tikrosios vertės pokyčius ūkio subjektas turi pripažinti atskiroje nuosavybės dalyje iki pripažinimo nutraukimo arba vertės sumažėjimo, kai ūkio subjektas sukauptą pelno arba nuostolių sumą turės perkelti į pelno (nuostolių) ataskaitą. Ūkio subjektas taip pat turi:

a) remdamasis nauju sprendimu perskaičiuoti finansinį turtą ir lyginamojoje finansinėje atskaitomybėje; ir

b) atskleisti finansinio turto tikrąją vertę, buvusią sprendimo priėmimo dieną, ir turto klasifikaciją bei balansinę vertę, nurodytą ankstesnėse finansinėse atskaitomybėse.

105A. Ūkio subjektas turi taikyti 11A, 48A, AG4B–AG4K, AG33A ir AG33B paragrafus ir 2005 m. 9, 12 ir 13 paragrafų pataisas metinės finansinės atskaitomybės laikotarpiais, kurių pradžia yra 2006 m. sausio 1 d. ar vėliau. Skatinamas ankstesnis aiškinimo taikymas.

105B. Ūkio subjektas, kuris pirmą kartą taiko 11A, 48A, AG4B–AG4K, AG33A ir AG33B paragrafus ir 2005 m. 9, 12 ir 13 paragrafų pataisas metinės finansinės atskaitomybės laikotarpiu, prasidedančiu prieš 2006 m. sausio 1 d.,

a) kai tie nauji ir pakeisti paragrafai taikomi pirmą kartą, gali nuspręsti pripažinti anksčiau pripažintą finansinį turtą ar finansinį įsipareigojimą tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą, dėl kurio toks sprendimas tada galėjo būti priimtas. Jei ataskaitinis laikotarpis prasideda prieš 2005 m. rugsėjo 1 d., tokį sprendimą pripažinti nebūtina priimti iki 2005 m. rugsėjo 1 d., ir jis gali būti taikomas finansiniam turtui ir finansiniams įsipareigojimams, pripažintiems nuo to ataskaitinio laikotarpio pradžios iki 2005 m. rugsėjo 1 d. Nepaisant 91 paragrafo, visas finansinis turtas ir visi finansiniai įsipareigojimai, dėl kurių pagal šį papildomą paragrafą nuspręsta juos pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiami į pelno (nuostolių) ataskaitą, ir kurie anksčiau buvo nurodyti kaip apsidraudimo priemonė tikrosios vertės apsidraudimo sandorių apskaitoje, jų pateikimas apskaitoje turi būti pakeistas iš karto, kai nusprendžiama juos pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimus įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą;

b) turi atskleisti viso finansinio turto ar visų finansinių įsipareigojimų sprendimo pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą, dieną buvusią tikrąją vertę, pagal papildomą a) paragrafą ir jų klasifikavimą bei balansinę vertę, nurodytą ankstesnėse finansinėse atskaitomybėse;

c) turi panaikinti sprendimą visą finansinį turtą ar visus finansinius įsipareigojimus, kuriuos anksčiau buvo nuspręsta pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą, jei jie neatitinka sprendimo pripažinti pagal tuos naujus ir pataisytus paragrafus sąlygų. Jei po sprendimo anuliavimo finansinis turtas ar finansinis įsipareigojimas bus vertinamas amortizuota savikaina, sprendimo anuliavimo data turėtų būti pirminio pripažinimo data;

d) turi atskleisti viso finansinio turto ar visų finansinių įsipareigojimų, dėl kurių sprendimas pripažinti buvo anuliuotas pagal papildomą c) paragrafą, tikrąją vertę sprendimo anuliavimo ir perklasifikavimo dieną.

105C. Ūkio subjektas, kuris pirmą kartą taiko 11A, 48A, AG4B–AG4K, AG33A ir AG33B paragrafus ir 2005 m. 9, 12 ir 13 paragrafų pataisas metinės finansinės atskaitomybės laikotarpiu, prasidedančiu 2006 m. sausio 1 d. ar vėliau,

a) turi panaikinti sprendimą dėl viso finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų, kuriuos anksčiau buvo nuspręsta pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą pripažinimo tik tada, kai jie neatitinka sprendimo pagal šiuos naujus ir pataisytus paragrafus sąlygų. Jei finansinis turtas ar finansinis įsipareigojimas bus vertinamas amortizuota savikaina, sprendimo anuliavimo data turėtų būti pradinio pripažinimo data;

b) negali priimti sprendimo visą anksčiau pripažintą finansinį turtą ar visus finansinius įsipareigojimus pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą;

c) turi atskleisti viso finansinio turto ar visų finansinių įsipareigojimų, dėl kurių sprendimas pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą, buvo anuliuotas pagal papildomą a) paragrafą, tikrąją vertę sprendimo anuliavimo ir perklasifikavimo dieną.

105D. Ūkio subjektas turi pataisyti lyginamąją finansinę atskaitomybę naudodamas naujus sprendimus pripažinti pagal 105B arba 105C paragrafus, su sąlyga, kad jei nuspręsta finansinį turtą, finansinį įsipareigojimą ar finansinio turto, finansinių įsipareigojimų grupę (kartu ar atskirai) pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą, tas turtas ar įsipareigojimai ar jų grupės atitinka 9 b) i), 9 b) ii) arba 11A paragrafų kriterijus lyginamojo laikotarpio pradžioje, arba, jei jie buvo įsigyti lyginamojo laikotarpio pradžioje, atitinka 9 b) i), 9 b) ii) arba 11A paragrafų kriterijus pradinio pripažinimo dieną.

A priedėlyje pridedami AG4B–AG4K paragrafai.

A priedėlis

Taikymo nuorodos

APIBRĖŽIMAI **(8 ir 9 paragrafai)**

Pripažinimas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje.

AG4B. Šio Standarto 9 paragrafas leidžia ūkio subjektui finansinį turtą, finansinį įsipareigojimą ar finansinių priemonių grupę (finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus – kartu arba atskirai) nuspręsti pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, su sąlyga, kad taip darant gaunama tikslesnė informacija.

AG4C. Ūkio subjekto sprendimas finansinį turtą ar finansinį įsipareigojimą pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, yra panašus į apskaitos politikos pasirinkimą (nors jų nereikia nuosekliai taikyti visiems panašiems sandoriams kaip apskaitos politikos pasirinkimo atveju). Kai ūkio subjektas gali rinktis, pagal 8 TAS „*Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos*“ 14 b) paragrafą reikalaujama, kad pagal pasirinktą politiką finansinė atskaitomybė teiktų patikimą ir svarbią informaciją apie sandorių, kitų ūkinių įvykių ir sąlygų įtaką ūkio subjekto finansinei būklei, finansiniam rezultatui ar pinigų srautams. Jei nusprendžiama pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, 9 paragrafas numato dvi aplinkybes, kai gali būti reikalaujama tikslesnės informacijos. Todėl pagal 9 paragrafą priimant tokį sprendimą, ūkio subjektas turi įrodyti, ar priimtas sprendimas atitinka vieną (ar abi) šių aplinkybių.

9 b) i) paragrafas: sprendimas pripažinti pašalina ar žymiai sumažina vertinimo ar pripažinimo neatitikimą, kuris galėtų atsirasti

AG4D. Pagal 39 TAS, finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo vertinimas ir jo vertės pripažintų kitimų klasifikavimas nustatomas pagal priemonės klasifikavimą ir tai, ar priemonė yra registruojamo apsidraudimo sandorio dalis. Šie reikalavimai gali lemti vertinimo ar pripažinimo neatitikimą (kartais dar vadinamą „apskaitiniu neatitikimu“), jei, pavyzdžiui, nusprendžiama finansinio turto nepripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimo nepateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, jis bus klasifikuojamas kaip skirtas pardavimui (kai dauguma tikrosios vertės pasikeitimų tiesiogiai pripažįstamų nuosavybėje), o įsipareigojimas, kurį ūkio subjektas laiko susijusiu, bus vertinamas amortizuota savikaina (kai tikrosios vertės pasikeitimai nepripažįstami). Tokiais atvejais, kai turtas ir įsipareigojimas pripažįstamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) atskaitoje, ūkio subjektas gali daryti išvadą, kad jo finansinėje atskaitomybėje pateikiama tikslesnė informacija.

AG4E. Toliau pateikiami pavyzdžiai, kaip šios sąlygos gali būti įvykdytos. Visais atvejais ūkio subjektas gali naudotis šia sąlyga finansiniam turtui ar finansiniams įsipareigojimams pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, tik tada, kai laikomasi 9 b) i) paragrafo principo.

a) Ūkio subjektas turi įsipareigojimų, kurių pinigų srautai pagal sutartį priklauso nuo turto, kuris būtų klasifikuojamas kaip skirtas pardavimui, naudojimo. Pavyzdžiui, draudikas gali turėti įsipareigojimų su savarankišku dalyvavimo elementu, pagal kurį reiktų mokėti išmokas, pagrįstas realizuotomis ir/arba nerealizuotomis investavimo pajamomis, gautomis sujungus draudiko turtą konkretaus jungimo atveju. Jei tokie įsipareigojimai vertinami dabartinės rinkos kainomis, turto vertinimas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, reiškia, kad finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo pačiu laikotarpiu, kaip ir susiję įsipareigojimų vertės pasikeitimai.

b) Ūkio subjektas turi įsipareigojimų pagal draudimo sutartis, kurių pateikimas apima dabartinę informaciją (kaip leidžiama pagal 4 TFAS *Draudimo sutartys* 24 paragrafą) ir finansinį turtą, kuris ūkio subjekto nuomone yra susijęs, ir toks turtas būtų klasifikuojamas kaip skirtas parduoti arba vertinamas amortizuota savikaina.

c) Ūkio subjektas turi finansinį turtą, finansinių įsipareigojimų (kartu ar atskirai), kurių rizika yra bendra, pvz., palūkanų normos rizika, dėl kurios tikroji vertė kinta skirtingai ir dėl to jos pokyčiai gali būti tarpusavyje užskaitomi. Tačiau tik kai kurios priemonės (t. y., išvestinės priemonės arba priemonės, kurios klasifikuojamos kaip laikomos prekybai) gali būti pripažįstamos tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje. Gali būti, kad apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai bus neįvykdyti, pavyzdžiui, dėl to, kad neįvykdyti 88 paragrafo efektyvumo reikalavimai.

d) Ūkio subjektas turi finansinį turtą, finansinių įsipareigojimų kartu ar atskirai, kurių rizika yra bendra, pvz., palūkanų normos rizika, dėl kurios tikroji vertė kinta skirtingai ir dėl to jos pokyčiai gali būti tarpusavyje užskaityti ir nepriskirti jų apsidraudimo sandorių apskaitai, kadangi nė viena iš priemonių nėra išvestinė. Be to, jei nėra apsidraudimo sandorių apskaitos, pripažįstant pelną ir nuostolius atsiranda žymių neatitikimų. Pavyzdžiui:

i) ūkio subjektas finansavo turto su fiksuota palūkanų norma portfelį, kuris kitu atveju būtų klasifikuojamas kaip skirtas parduoti esant fiksuotos normos skoliniam įsipareigojimui, kurio tikrosios vertės pasikeitimai turėtų būti tarpusavyje užskaitomi. Jei turtas ir skoliniai įsipareigojimai pripažįstami tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, ištaisomas neatitikimas, kuris antraip atsirastų vertinant turtą tikrąja verte ir jos pasikeitimą pripažįstant nuosavybėje, o skolinius įsipareigojimus vertinant amortizuota savikaina;

ii) ūkio subjektas finansavo konkrečią paskolų grupę išleisdamas parduodamas obligacijas, kurių tikrosios vertės pasikeitimai turėtų būti tarpusavyje užskaitomi. Be to, jei ūkio subjektas reguliariai perka ir parduoda obligacijas, tačiau retai ar apskritai niekada neima ir neteikia paskolų, tiek paskolas, tiek skolinius įsipareigojimus pripažįsta tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, pašalinamas neatitikimas tarp pelno ir nuostolių pripažinimo laiko, kuris susidarytų vertinant juos amortizuota savikaina ir pripažįstant pelną ar nuostolius kiekvieną kartą kai išperkamas skolinis įsipareigojimas.

AG4F. Tokiais ankstesniame paragrafe aprašytais atvejais, nusprendus finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus pripažinti niekaip kitaip, o tik tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, pirminio pripažinimo metu gali būti žymiai sumažinti vertinimo ar pripažinimo neatitikimai ir gali būti suteikta tikslesnė informacija. Praktiniais tikslais ūkio subjektas neprivalo įtraukti viso turto ir visų įsipareigojimų, sąlygojusių vertinimo ar pripažinimo neatitikimą tuo pačiu metu. Pagrįstas vertinimo atidėjimas yra leistinas su sąlyga, kad būtų nuspręsta visus sandorius pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, o tuo metu tikintis, kad bus vykdomi visi kiti likę sandoriai.

AG4G. Nepriimtina pelno (nuostolių) ataskaitoje nuspręsti pripažinti tik kai kurio tikrąja verte pripažįstamo finansinio turto ir kai kurių finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės pasikeitimą, sąlygojantį neatitikimus, nes tai atlikus nebūtų panaikintas ar žymiai sumažintas neatitikimas ir todėl nebūtų gauta tikslesnė informacija. Tačiau būtų priimtina nuspręsti pripažinti tik kai kurį panašų finansinį turtą ar panašius finansinius įsipareigojimus, jei tai atlikus žymiai sumažėtų (ir, gali būti, sumažėtų daugiau nei naudojant kitus leistinus įvardijimus) neatitikimas. Tarkime, kad ūkio subjektas turi kelis panašius finansinius įsipareigojimus, kurių bendra suma yra CU100 ir keletą panašaus finansinio turto, kurio bendra suma yra CU50, tačiau vertinamo skirtingais principais (*). Ūkio subjektas gali žymiai sumažinti vertinimo neatitikimą pirminio pripažinimo metu, jei nusprendžia visą turtą, tačiau ne visus įsipareigojimus (pavyzdžiui, individualius įsipareigojimus, kurių bendra suma yra CU45), pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tačiau pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikti galima tik visos finansinės priemonės, pripažįstamos tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą, todėl ūkio subjektas, aprašomas šiame pavyzdyje, turi pateikti vieną ar kelis įsipareigojimus iš visų. Ūkio subjektas gali nuspręsti nepripažinti arba įsipareigojimo komponento (pvz., vertės, priskirtinos tik vienai rizikos rūšiai, pasikeitimų, pvz., pagrindinės palūkanų normos pokyčių) arba įsipareigojimo dalies (t. y., išreikštos procentais).

9 b) ii) paragrafas: finansinio turto, finansinių įsipareigojimų (kartu ar atskirai) grupė yra valdoma ir jos naudojimo rezultatyvumas yra vertinamas tikrąja verte, laikantis dokumentais pagrįsto rizikos valdymo ar investavimo strategijos

AG4H. Ūkio subjektas gali valdyti ir vertinti finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų (kartu arba atskirai) grupės naudojimo rezultatyvumą taip, kad tą grupę pripažįstant, tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, būtų gauta tikslesnė informacija. Šiuo atveju reikia atkreipti dėmesį daugiau į metodą, kaip ūkio subjektas valdo ir vertina naudojimo rezultatyvumą, nei į finansinių priemonių pobūdį.

AG4I. Toliau pateikiamas pavyzdys, kaip šios sąlygos gali būti įvykdytos. Visais atvejais ūkio subjektas, nusprendęs finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų, pripažįstamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikti pelno (nuostolių) ataskaitoje, gali naudotis šia sąlyga tik tada, kai laikomasi 9b)ii) paragrafo principo.

a) Ūkio subjektas yra rizikos kapitalo įmonė, bendras investicinis fondas, kredito patikėjimo fondas ar panašus ūkio subjektas, kurio veikla yra investicijos į finansinį turtą siekiant gauti pelno iš jų bendro atsiperkamumo, palūkanų, dividendų ir tikrosios vertės pokyčių forma. 28 TAS *Investicijos į asocijuotas įmones* ir 31 TAS *Dalys bendrose įmonėse* gali būti netaikomi tokioms investicijoms, su sąlyga, kad jos pripažįstamos tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ūkio subjektas gali taikyti tokią pačią apskaitos politiką kitoms investicijoms, valdomoms bendrojo atsiperkamumo pagrindu, tačiau ūkio subjekto įtaka joms yra nepakankama, kad joms būtų galima taikyti 28 TAS arba 31 TAS.

b) Ūkio subjektas turi finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kuriems būdinga viena ar kelios bendros rizikos ir šios rizikos yra valdomos ir vertinamos tikrąja verte, laikantis dokumentais pagrįstos turto ir įsipareigojimų valdymo politikos. Kaip pavyzdys galėtų būti ūkio subjektas, kuris išleido „struktūrizuotus produktus“, sudarytus iš kelių įterptųjų išvestinių priemonių, ir kuris rizikas, susidariusias, dėl tikrosios vertės, valdo naudodamas išvestinių ir neišvestinių finansinių priemonių derinį. Panašus pavyzdys galėtų būti ūkio subjektas, kuris teikia nustatytos normos paskolas, ir kuris valdo susidariusią bazinės palūkanų normos riziką naudodamas išvestinių ir neišvestinių priemonių derinį.

(*) Šiame Standarte sumos pateikiamos piniginiais vienetais (PV).

c) Ūkio subjektas yra draudikas, turintis finansinio turto portfelį, kurį jį valdo taip, kad bendrasis atsiperkamumas (t. y., palūkanos ar dividendai ir tikrosios vertės pokyčiai) būtų maksimalus ir tokiu pagrindu vertina jų naudojimo rezultatyvumą. Portfelis gali būti laikomas konkretiems įsipareigojimams, nuosavybei, ar abiems kartu finansuoti. Jei portfelis laikomas konkretiems įsipareigojimams finansuoti, 9 b) ii) paragrafe nurodyta sąlyga gali būti taikoma turtui, nepaisant to, ar draudikas įsipareigojimus vertina tikrąja verte. 9 b) ii) paragrafe nurodyta sąlyga gali būti įvykdyta, kai draudiko tikslas – siekti maksimalaus bendrojo atsiperkamumo iš turto ilgą laikotarpį, net jei suma, mokama dalyvavimo sutarties savininkams, priklauso nuo kitų veiksnių, pvz., pelno, realizuoto per trumpesnį laikotarpį (pvz., metus), ar nuo draudiko nuožiūros.

AG4J. Kaip buvo nurodyta anksčiau, ši sąlyga priklauso nuo to, kaip ūkio subjektas valdo ir vertina nagrinėjamos finansinių priemonių grupės naudojimo rezultatyvumą. Taigi, (atsižvelgiant į registravimo pirminio pripažinimo metu reikalavimą) ūkio subjektas, nusprendęs finansines priemones pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, turi taip registruoti visas atitinkamas finansines priemones, kurios valdomos ir vertinamos kartu.

AG4K. Ūkio subjekto strategija neprivalo būti pagrįsta daugybės dokumentų, tačiau jų turėtų pakakti, siekiant įrodyti, kad vadovaujamasi 9 b) ii) paragrafu. Tokių dokumentacijų nereikia kiekvienam atskiram straipsniui, bet juos galima parengti visam portfeliui. Pavyzdžiui, jei skyriaus našumo valdymo sistema (patvirtinta ūkio subjekto pagrindinių vadovaujančių darbuotojų) aiškiai parodo, kad našumas vertinamas pagal bendrąjį atsiperkamumą, nereikia jokių papildomų dokumentų siekiant įrodyti, kad vadovaujamasi 9 b) ii) paragrafu.

Po AG33 paragrafo, pridedama antraštė ir AG33A ir AG33B paragrafai.

Priemonės, apimančios įterptąsias išvestines priemones

AG33A. Kai ūkio subjektas įsigyja dalį mišrios (sudėtinės) priemonės, apimančios vieną ar kelias įterptąsias išvestines priemones, pagal 11 paragrafą jis turi identifikuoti visas tokias įterptąsias išvestines priemones, įvertinti, ar jas reikia atskirti nuo pagrindinės sutarties, o tas išvestines priemones, kurias reikia atskirti, vertinti tikrąja verte pirminio pripažinimo metu ir vėlesniais laikotarpiais. Šie reikalavimai gali būti sudėtingesni, arba jais remiantis vertinimai gali būti mažiau patikimi, nei tuomet, kai visa priemonė pripažįstama tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje. Dėl šių priežasčių šis Standartas leidžia visą priemonę pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje.

AG33B. Toks sprendimas pripažinti galimas, kai pagal 11 paragrafą reikia atskirti įterptąsias išvestines priemones nuo pagrindinės sutarties arba kai tai draudžiama. Tačiau 11A paragrafas nepateikia nurodymo, kad 11A a) ir b) paragrafuose nustatytais atvejais mišrios (sudėtinės) priemonės būtų pripažįstamos tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, kadangi toks sprendimas nesumažintų sudėtingumo ir nepadidintų patikimumo.

Priedėlis

Kitų standartų pataisos

Pataisos, esančios šiame priedėlyje, turi būti taikomos metiniams finansinės atskaitomybės laikotarpiams, prasidedantiems 2006 m. sausio 1 d. ar vėliau. Jei ūkio subjektas taiko 39 TAS pataisas ankstesniu laikotarpiu, tuomet turi būti taikomos šiame priedėlyje pateikiamos pataisos.

Pataisos, taikomos 32 TAS

Finansinės priemonės: atskleidimas ir pateikimas

66 paragrafas taisomas šitaip:

66. Pagal 1 TAS ūkio subjektas atskleidžia visas svarbias apskaitos politikos nuostatas, įskaitant priimtus bendruosius principus ir jų taikymo sandoriams, kitiems ūkiniams įvykiams ir sąlygoms, atsirandantiems (-ioms) iš ūkio subjekto veiklos, metodą. Finansinių priemonių atveju toks pateikimas apima:

a) kriterijus, taikomus nustatant, kada reikia pripažinti finansinį turtą ar finansinį įsipareigojimą ir kada reikia nutraukti jo pripažinimą;

b) vertinimo pagrindą, taikomą finansiniam turtui ir finansiniams įsipareigojimams pirminio pripažinimo metu ir vėliau;

c) pagrindą, kuriuo remiantis pripažįstamos ir vertinamos pajamos bei sąnaudos, atsirandančios dėl finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų; ir

d) finansinį turtą ar finansinius įsipareigojimus, pripažįstamus tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje:

i) tokio finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų registravimo pirminio pripažinimo metu kriterijus;

ii) kaip ūkio subjektas įvykdė tokio sprendimo pripažinti sąlygas, nurodytas 39 TAS 9, 11A ar 12 paragrafuose. Priemonių, registruotų pagal 39 TAS 9(b)(i) paragrafą, atskleidimas apima aplinkybių, susijusių su vertinimo ar pripažinimo neatitikimu, aiškinamąjį aprašymą. Priemonių, nuspręstų pripažinti pagal 39 TAS 9(b)(ii) paragrafą, atskleidimas apima aiškinamąjį aprašymą to, kaip sprendimas pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, atitinka ūkio subjekto dokumentais pagrįstą rizikos valdymo ar investavimo strategiją;

iii) finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų, kuriuos ūkio subjektas nusprendė pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, pobūdis.

94 paragrafo pataisos pateikiamos toliau, papildomiems paragrafams (g)–(j) priskiriami nauji numeriai (j)–(m).

94. …

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, pripažįstami tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje (taip pat žr. AG 40 paragrafą)

…

e) Ūkio subjektas turi atskleisti šių priemonių balansines vertes:

i) finansinio turto, klasifikuojamo kaip laikomo prekybai;

ii) finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip laikomų prekybai;

iii) finansinio turto, kurį pirminio pripažinimo metu ūkio subjektas nusprendė pripažinti kaip finansinį turtą tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje (t. y. turtas, kuris nėra finansinis turtas, klasifikuojamas kaip laikomas prekybai);

iv) finansinių įsipareigojimų, kuriuos pirminio pripažinimo metu ūkio subjektas nusprendė pripažinti kaip finansinius įsipareigojimus tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje (t. y. įsipareigojimai, kurie nėra finansiniai įsipareigojimai, klasifikuojami kaip laikomi prekybai).

f) Ūkio subjektas turi atskirai atskleisti finansinio turto ar įsipareigojimų, kuriuos subjektas nusprendė pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, grynąjį pelną ar grynąjį nuostolį.

g) Jei ūkio subjektas paskolą ar gautiną sumą (ar paskolų bei gautinų sumų grupę) nusprendė pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, jis turi atskleisti:

i) maksimalią kredito riziką (žr. 76(a) paragrafą) – paskolos ar gautinos sumos (ar paskolų bei gautinų sumų grupės) pateikimo finansinėje atskaitomybėje dieną;

ii) sumą, pagal kurią visos susijusios kredito išvestinės ar panašios priemonės sumažina tą maksimalią kredito riziką;

iii) paskolų ar gautinų sumų (ar jų grupės) pokyčio per laikotarpį sumą ir bendrąjį jų tikrosios vertės pokytį, kuris yra priskirtinas kredito rizikos pokyčiams, nustatomiems kaip sumos, pripažįstamos tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, pokytis rinkos sąlygomis, kurios didina rinkos riziką; arba naudojantis alternatyviu metodu, kuris labiau atspindi tikrosios vertės pokyčio sumą, kuri yra priskirtina kredito rizikos pokyčiams;

iv) visų susijusių kredito išvestinių ar panašių priemonių tikrosios vertės pokyčio per laikotarpį sumą ir sukauptą tikrosios vertės pokyčio sumą nuo tada, kai buvo nuspręsta pripažinti paskolą ar gautiną sumą.

h) Jeigu ūkio subjektas nusprendė finansinį įsipareigojimą pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, jis turi atskleisti:

i) finansinio įsipareigojimo tikrosios vertės pokyčio per laikotarpį sumą ir sukauptą jo tikrosios vertės pokyčio sumą, kuri yra priskirtina kredito rizikos pokyčiams, nustatomiems kaip sumos, pripažįstamos tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, pokytis rinkos sąlygomis, kurios didina rinkos riziką (žr. AG40 paragrafą); arba naudojantis alternatyviu metodu, kuris patikimiau atspindi tikrosios vertės pokyčio sumą, kuri yra priskirtina kredito rizikos pokyčiams;

ii) skirtumą tarp finansinio įsipareigojimo balansinės vertės ir sumos, kurią ūkio subjektas pagal sutartį turėtų mokėti įsipareigojimo savininkui galutinio termino pabaigoje.

i) Ūkio subjektas turi atskleisti:

i) metodus, naudojamus (g)(iii) ir (h)(i) paragrafų reikalavimams įgyvendinti;

ii) jei ūkio subjektas mano, kad atskleidimas, pateiktas siekiant įvykdyti (g)(iii) ar (h)(i) paragrafų reikalavimus, netiksliai atspindi finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo tikrosios vertės pokytį, priskirtiną kredito rizikai, jis turi atskleisti tokių išvadų priėmimo priežastis ir veiksnius, kurie nulėmė ūkio subjekto sprendimą.

…

AG40 paragrafas taisomas šitaip.

AG40. Jei ūkio subjektas finansinį įsipareigojimą arba paskolą ar gautiną sumą (ar jų grupę) nusprendžia pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, reikia atskleisti finansinės priemonės, kuri yra priskirtina kredito rizikos pokyčiams, tikrosios vertės pokyčių sumą. Jei taikant kitą metodą ši pateikiama suma nėra tikslesnė, ūkio subjektas šią sumą turi apibrėžti kaip finansinės priemonės, nepriskirtinos rinkos sąlygų pokyčiams, keliantiems rinkos riziką, tikrosios vertės pokyčio sumą. Rinkos sąlygų pokyčiai, didinantys rinkos riziką, apima bazinės palūkanų normos, užsienio valiutos kurso arba kainų ar normų indeksų pokyčius. Sutartyse, kurioms būdingas vienetų apjungimas, rinkos sąlygų pokyčiai apima vidinių ar išorinių investicinių lėšų naudojimo rezultatyvumo pokyčius. Jei vieninteliai svarbūs finansinių įsipareigojimų rinkos sąlygų pokyčiai yra stebimų (bazinių) palūkanų normų pokyčiai, šią sumą galima įvertinti taip:

a) Pirmiausiai ūkio subjektas apskaičiuoja įsipareigojimo vidinę grąžos normą laikotarpio pradžioje, naudodamas įsipareigojimo laikotarpio pradžios rinkos kainos stebėjimus ir jo sutartinius pinigų srautus. Iš grąžos normos atimama laikotarpio pradžios stebima (bazinė) palūkanų norma tam, kad būtų gauta priemonei būdinga vidinės grąžos normos sudedamoji dalis.

b) Tada ūkio subjektas apskaičiuoja su įsipareigojimu susijusių pinigų srautų dabartinę vertę, naudodamas sutartinius pinigų srautus laikotarpio pradžioje ir diskonto normą, lygią laikotarpio pabaigos stebimos (bazinės) palūkanų normos ir laikotarpio pradžios priemonei būdingos vidinės grąžos normos sudedamosios dalies sumai, kaip numatyta (a) punkte.

c) Suma, nustatyta (b) punkte, koreguojama dėl bet kokių per laikotarpį už įsipareigojimą sumokėtų ar gautų pinigų ir padidinama tam, kad atspindėtų tikrosios vertės padidėjimą, atsirandantį dėl to, kad sutartiniai pinigų srautai vienu laikotarpiu priartėja prie nustatytosios datos.

d) Skirtumas tarp laikotarpio pabaigos stebimų įsipareigojimo rinkos kainų ir sumos, apibrėžiamos (c) punkte yra tikrosios vertės pokytis, nepriskiriamas stebimos (bazinės) palūkanų normos pokyčiui. Tai yra suma, kurią reikia atskleisti.

Anksčiau pateiktame pavyzdyje tariama, kad tikrosios vertės pokyčiai, kuriuos lemia ne priemonės kredito rizikos pokyčiai arba palūkanų normos pokyčiai, yra nedideli. Jei, pagal anksčiau pateiktą pavyzdį, priemonė, apima įterptąją išvestinę priemonę, įterptosios išvestinės priemonės tikrosios vertės pokytis neįtraukiamas nustatant 94(h)(i) paragrafe nurodytą sumą.

1 TFAS

„Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą“ pataisos

Toliau pateikiamos 25A ir 43A paragrafų pataisos.

Anksčiau pripažintų finansinių priemonių įvardijimas

25A. 39 TAS *Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas* pradinio pripažinimo metu leidžia priimti sprendimą, kad finansinis turtas būtų pripažintas kaip skirtas parduoti arba leidžia priimti sprendimą, kad finansinė priemonė (su sąlyga, kad ji atitinka tam tikrus kriterijus) būtų pripažinta kaip finansinis turtas ar finansinis įsipareigojimas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje. Nepaisant šio reikalavimo, susidarius toliau nurodytoms aplinkybėms, galima taikyti išimtis:

a) jei kuriam nors ūkio subjektui leidžiama nuspręsti pripažinti kaip skirtą pardavimui perėjimo į TFAS dieną;

b) *ūkio subjektas, pateikiantis savo pirmąją pagal TFAS sudarytą finansinę atskaitomybę už laikotarpį, prasidedantį 2006 m. rugsėjo 1 d., ar vėlesnio laikotarpio atskaitomybę;* tokiam ūkio subjektui perėjimo prie TFAS taikymo dieną leidžiama visus finansinius turtus ar finansinius įsipareigojimus nuspręsti pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, su sąlyga, kad turtas ar įsipareigojimas tą dieną atitinka 39 TAS 9(b)(i), 9(b)(ii) ar 11A paragrafų kriterijus;

c) *ūkio subjektas, pateikiantis savo pirmąją pagal TFAS sudarytą finansinę atskaitomybę už laikotarpį, prasidedantį 2006 m. sausio 1 d., ar vėliau, tačiau ne vėliau kaip 2006 m. rugsėjo 1 d., atskaitomybę;* tokiam ūkio subjektui perėjimo prie TFAS taikymo dieną leidžiama visą finansinį turtą ar visus finansinius įsipareigojimus nuspręsti pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, su sąlyga, kad turtas ar įsipareigojimas tą dieną atitinka 39 TAS 9(b)(i), 9(b)(ii) ar 11A paragrafų kriterijus. Jei perėjimo prie TFAS taikymo data yra ankstesnė nei 2005 m. rugsėjo 1 d.., tokių sprendimų pripažinti nebūtina nutraukti 2005 m. rugsėjo 1 d., jie gali apimti finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus, kurie buvo pripažinti laikotarpiu nuo perėjimo prie TFAS taikymo dienos iki 2005 m. rugsėjo 1 d.;

d) *ūkio subjektas, pateikiantis savo pirmąją pagal TFAS sudarytą finansinę atskaitomybę laikotarpiu, prasidedančiu prieš 2006 m. sausio 1 d., ir taikantis 11A, 48A, AG4B–AG4K, AG33A ir AG33B paragrafus bei 2005 metų 39 TAS 9, 12 ir 13 paragrafų pataisas,* toks ūkio subjektas gali savo pirmąją pagal TFAS sudarytą finansinę atskaitomybę ir visą turtą ar visus finansinius įsipareigojimus, atitinkančius sprendimo sąlygas pradėti pripažinti pagal tuo metu galiojančius naujus ir pataisytus paragrafus, nuspręsti pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje. Jei ūkio subjekto pirmasis vadovavimosi TFAS atskaitomybės laikotarpis prasideda prieš 2005 m. rugsėjo 1 d., tokių sprendimų pripažinti nebūtina nutraukti iki 2005 m. rugsėjo 1 d., toks pripažinimas gali apimti finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus, pripažintus nuo to laikotarpio pradžios iki 2005 m. rugsėjo 1 d. Jei ūkio subjektas iš naujo pateikia lyginamąją informaciją pagal 39 TAS, jis turi pateikti informaciją apie finansinį turtą, finansinius įsipareigojimus (kartu ar atskirai), nuspręstus pripažinti jo pirmojo vadovavimosi TFAS atskaitomybės laikotarpio metu. Tokį pakartotinį lyginamosios informacijos pateikimą reikia atlikti tik tada, jei nuspręstos pripažinti priemonės ar grupės atitinka tokio sprendimo kriterijus pagal 39 TAS Standarto 9(b)(i), 9(b)(ii) ar 11A paragrafus perėjimo prie TFAS taikymo dieną, arba jei priemonė įsigyta po perėjimo prie TFAS taikymo datos, atitiko 9(b)(i), 9(b)(ii) ar 11A paragrafų kriterijus pradinio pripažinimo dieną;

e) *jei ūkio subjektas pateikia savo pirmąją pagal TFAS sudarytą finansinę atskaitomybę laikotarpiu, prasidedančiu prieš 2006 m. rugsėjo 1 d.,* nepaisant 39 TAS Standarto 91 paragrafo, visą finansinį turtą ir visus finansinius įsipareigojimus, kuriuos toks ūkio subjektas nusprendė pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, pagal ankščiau pateiktus papildomus (c) arba (d) paragrafus, ir kuriuos anksčiau buvo nuspręsta pripažinti kaip apdraustąją priemonę tikrąja verte apsidraudimo sandorių apskaitoje, turi būti nuspręsta pakartotinai pripažinti tuose sandoriuose tuo pačiu metu, kai nusprendžiama juos pripažinti tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Sprendimas pripažinti finansinį turtą ar finansinius įsipareigojimus

43A. Ūkio subjektui leidžiama anksčiau pripažintą finansinį turtą arba finansinį įsipareigojimą nuspręsti pripažinti finansiniu turtu arba finansiniu įsipareigojimu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pateikiant pelno (nuostolių) ataskaitoje, arba finansiniu turtu, skirtu pardavimui, pagal 25A paragrafą. Šis ūkio subjektas pripažinimo dieną turi atskleisti finansinio turto arba finansinių įsipareigojimų, nuspręstų pripažinti atskiroje kategorijoje, tikrąją vertę ir klasifikaciją bei balansinę vertę ankstesnėse finansinėse atskaitomybėse.